

Nøtterøy kirke søndag 15. april 2012

Gudstjeneste under Kirkemøtet i Tønsberg 2012

Preken ved biskop i Agder og Telemark bispedømme Olav Skjevesland

Prekentekest: Joh 21.15-19

Påskan ble både katastrofe og ny begynnelse. Katastrofen besto i Jesu død og disiplenes svik. Langfredagen ble det totale sammenbrudd etter tre fabelaktige år: Mesteren korsfestet og begravet og disiplene spredt for alle vinder.

- Men Jesus kom tilbake. Maken til «come-back» har verden aldri sett! Jesu, den Oppstandne, møter sine egne igjen. Gang etter gang. Gjensyn på gjensyn. En forvirret disippelkrets fikk to tegn – en tom grav og flere gjensyn.

- Etter fadesen langfredag – og sviket – skulle vi tro at Jesus hadde en bitter melding til gamle venner. Et bittert «takk for sist», kunne vi vente. Men hans første ord er: Fred! Sjalom! Alt er i orden! Våre relasjoner er åpne!

- Det er den Jesus vi har å gjøre med! Som ikke hilser bittert, men sier: "Fred" !

- Etter påske begynner Jesus ikke med å bebreide og anklage. Nå har han én ting i tankene: å rette opp katastrofen! Lage en ny begynnelse. Den knuste flokken med disipler skal opp å stå, og gå - igjen. Det må en ny begynnelse til!

- Så Jesus arrangerer møte etter møte med gamle venner: Tomas fikk se sårene, kjenne på arrene. Maria fikk et møte med den Oppstandne i haven. To på vandring til Emmaus fikk et kveldsmøte de aldri glemte.

- Og så, nå Jesu møte med alle disiplene, ved Genesaretsjøen. Her hadde det hele begynt for tre år siden – med et kall: Følg meg! som var for sterkt til å stå imot. Så fulgte tre utrolige år. Som altså endte i katastrofen, så det ut til! Nå er de tilbake ved utgangspunktet. De er sammen igjen.

- Peter var i ferd med å finne tilbake til gamle kunster: «Vi drar ut og fisker, gutter!». Det kunne vi engang ihvertfall!

- Jesus møtte dem på stranden. De spiser sammen igjen. Det er som om det ligger en eim av grillt fisk over hele tekstens scene i Joh kap 21.

- Disiplene tror det knapt, men det er Herren! Denne kretsen var kjernen i den kristne kirke – den gang. Dette var faktisk et slags kirkemøte ved Genesaretsjøen.

Og Jesu poeng er å sette en ny begynnelse.

- Det er denne Jesus vi har å gjøre med! Den Oppstandne, som tok våre synder med seg inn i graven. Han som ble reist opp av Gud – fordi døden ikke maktet å holde ham fast.

Og så, så får Peter en spesialbehandling som gjør alt nytt! Peter – lederen – som sviktet så totalt, tross sine store, selvsikre løfter.

- Jesus må ha lagt til rette for en spesiell samtale med Peter. En vandring langs strandkanten tenker jeg meg. Jesus – og Peter, igjen. Det må ha vært et «ladet» møte. Det siste blikket Peter husker, var Jesu øyekast i yppersteprestens gård. Etter sviket. Etter fornektelsen. Da gikk Peter ut i natten og gråt bittert. Det ble hans store personlige katastrofe.

- Nå går Jesus tett på Peter. Jesus er direkte, nærgående, men varm. Det er den Jesus vi har å gjøre med! Som går tett på oss, og er direkte.

- «Simon, sønn av Johannes, elsker du meg mer enn disse?» Det er denne Jesus vi har å gjøre med: som spør etter vår kjærlighet, som vil ha oss tett inn til seg. Hengitt. Overgitt. «Elsker du meg?»

Dette uttrykket: «mer enn disse»? er interessant. For grunnteksten kan også leses som nøytrum, altså som intetkjønn flertall. Og da blir meningen slik: «Simon, elsker du meg mer enn disse greiene her: båtene, garnene, hele dette fiskeriet?» Peter hadde jo dratt av sted for å fiske igjen! –Vel, om «disse» er flertall hankjønn eller intetkjønn er en artig detalj i grunnteksten. Vi merker oss at Peter ikke går inn på dette «mer enn». Men han har åpenbart et inderlig behov for å si: «Ja, Herre, du vet at jeg har deg kjær!».

Og Jesus følger opp: «Ja vel, vær da gjeter for sauene mine!» Peter innsettes som disippel- leder på ny: Vær en god leder, styrk dine tros-søsken, ta deg av mine venner! Dette er det Jesus legger på Peter, igjen. Gå foran, finn god næring! Fø mine lam!

- Tre ganger kommer det samme spørsmål: «Simon, Sønn av Johannes, elsker du meg?»

- Skal Peter plages med det her? Er det som om Jesus holder Peter på gaffelen? Nå skal jeg kjøre denne Peter, kraftig! Er det dette Jesus vil? Tyne en gammel sviker?

- Nei, Jesus er i ferd med å skape en ny begynnelse for en venn som hadde sviktet så katastrofalt. Det er en slik Jesus vi har. Peter må klargjøres for ny tjeneste, han skal få et fornyet kall. Og Jesus griper tilbake til Peters gutteår. Jesus tiltaler ham som «Simon, sønn av Johannes». Jesus formelig kaller opp gutten Simon, før han stelte i stand så mye misère: Simon, før alle dine store ord og dype fall – elsker du meg? Slik spør Jesus.

- Jesus vil ha Peter opp å stå – og gå igjen! Og da må fortiden klareres. Det må ryddes opp!

Tre ganger får Peter det samme spørsmål: «Elsker du meg?» Tre ganger – en for hver fornektelse i yppersteprestens gård. Slik fører Jesus Peter fra svik til nåde, fra fall til nytt kall. Tre ganger ja – og Peter kapitulerer: «Herre du vet alt!» Og du vet at jeg har deg kjær! Hvor skulle jeg ellers gå? Hvem skulle jeg ellers søke?

- Dette er Peters nye begynnelse! Det er en slik Jesus vi har å gjøre med – en Jesus som gir nye begyndelser!

*

Dette er en 2000 år gammel fortelling. Og det ligger nær å spørre: Hvorfor komme med denne beretningen i dag, 2000 år senere? Hvorfor leser vi fremdeles de gamle fortellingene i evangeliene? Hvorfor holder vi dem opp for hverandre – så lenge etter?

Svaret er ikke så vrient. Poenget er at den samme Jesus kan møte mennesker i dag. Nå som oppstanden. Våre kirker er ikke minne-haller. Denne kirken er ikke et mausoleum over en avdød helt. Vakre Nøtterøy kirke er et møtested, hvor den samme Jesus møter oss – som Peter den gang. Jesus kommer tett på oss, for å klarere oss. For å rydde opp i vår fortid, i vårt svik.

- Peter hadde sin historie, den gang. Vi har vårt i dag. Men det er den samme Jesus vi har å gjøre med. Som utfordrer oss til å gi vår bekreftelse: «Herre du vet alt, du vet at jeg har deg kjær!»

- Peter og Jesus fikk snakket ut. For Peter ble det en befriende vandring lang Genesaretsjøens bredd den gang. Kallet ble fornyet. Tjenesten fikk ny start, men óg et varsel om martyriet. Nå er det oss det går om! Om vårt kall, vår tjeneste. Når vi har snakket ut med Jesus, er vi klare til ny begynnelse i påskens kraft. Det er en slik Jesus vi har å gjøre med!

Amen